

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	7
İÇİNDEKİLER.....	9
KISALTMALAR.....	15
GİRİŞ.....	17

BİRİNCİ BÖLÜM

SORUMLULUKTAN KURTULMA SEBEPLERİNE GİRİŞ

I. TAŞIYICININ SORUMLULUĞUNU HAFİFLETEN VEYA KALDIRAN SÖZLEŞME HÜKÜMLERİNİN GEÇERLİLİĞİ.....	25
II. TAŞIMA HUKUKUNDA SORUMLULUK VE SORUMLULUKTAN KURTULMA SEBEPLERİ HAKKINDA GENEL AÇIKLAMALAR.....	30
III. İSPAT VE NEDENSELLİK BAĞI HAKKINDA DEĞERLENDİRMELER.....	46
A. GİRİŞ.....	46
B. TTK VE CMR BAKIMINDAN İSPATA İLİŞKİN GENEL VE ÖZEL SORUMLULUKTAN KURTULMA SEBEPLERİ ARASINDAKİ FARKLILIKLAR.....	50
IV. ZARARIN PAYLAŞTIRILMASI.....	58
A. GENEL OLARAK.....	58
B. ALMAN ÖĞRETİSİ VE ALMAN FEDERAL MAHKEMESİ UYGULAMASINA GÖRE HGB § 435 (TTK M. 886) KURALINA GİREN HALLERDE ZARARIN PAYLAŞTIRILMASI.....	71
1. Genel Olarak.....	71
2. Eşyanın Değeri İle İlgili Olaylar.....	76
a. Değerin Bildirilmesinin İhmal Edilmesi.....	76
b. Olağandışı Yüksek Değerde Eşya Bildiriminin Yapılmaması / Olağandışı Yüksek Zarar Rizikosunun Bildirilmemesi.....	82
C. UYGULAMADA ZARARIN PAYLAŞTIRILMASI.....	93
1. Taşıma ve Teslim Engeli Halinde.....	94
a. Taşıma Engelleri.....	94
b. Teslim Engelleri.....	96
c. Taşıma ve Teslim Engeli Durumunda Tarafların Hakları ve Borçları.....	97
2. Yükleme ve Boşaltma İşlemleri ve Bu İşlemlere Nezaret Bakımından.....	101
a. Genel Olarak.....	101
b. Taşıma Güvenliği.....	103
c. Taşıyıcının Taşıma Güvenliğine İlişkin Göndereni Uyarma Yükümlüğü ve Müterafik Kusur Hali.....	114

d. Taşıyıcı ve Adamlarının Yardımları.....	119
e. Taşıyıcı Sürücüsünün Müdahalesi.....	121
f. İşletme Güvenliği.....	121
3. Ambalajın Yetersiz Olması	129
4. Anlaşılan Güzergâhı Takip Etmemek	133
5. TTK m. 878/4 ve CMR m. 18/4 Uyarınca Zararın Paylaştırılması	133
6. Aktarma Yasağına Aykırı Davranış	134
7. Çeşitli Olaylar	135
8. Gönderenin / Gönderilenin Davranışı Veya Talimatı Nedeniyle Zararın Paylaştırılmasına Gidilebilen Olaylar	135
V. TAŞIMA İŞİNDE YARDIMCI KAVRAMI	151
A. TAŞIYICININ YARDIMCILARI	151
1. Giriş.....	151
2. Borçlar Hukuku Bakımından	153
a. Giriş	153
b. TBK M. 66 Hükmü.....	153
c. TBK M. 116 Hükmü.....	154
3. Taşıma Hukuku Bakımından	155
a. Giriş	155
b. Taşıyıcının Kendi Adamları - Müstahdemleri	155
c. Taşımanın Yerine Getirilmesi için Taşıyıcının (Hizmetlerinden) Yararlandığı Kişiler	158
(1) Alt Taşıyıcı, Fiili Taşıyıcı ve Ardışık Taşıyıcı.....	160
(a) Alt Taşıyıcı.....	160
(b) Fiili Taşıyıcı.....	162
(c) Fiili Taşıyıcının Sorumluluğu	165
(d) Ardışık (Müteakip) Taşıyıcı	167
i. Giriş	167
ii. Ardışık Taşıma Şartları.....	169
iii. Sorumluluk ve Dava.....	170

İKİNCİ BÖLÜM

GENEL SORUMLULUKTAN KURTULMA SEBEPLERİ

I. GENEL AÇIKLAMALAR	173
II. TAŞIYICININ (EN YÜKSEK ÖZENİ GÖSTERMESİNE RAĞMEN) KAÇINAMAYACAĞI VE SONUÇLARINI ÖNLEYEMEYECEĞİ SEBEPLER	176
A. HÜKÜMLER.....	176
B. GENEL OLARAK	177

C. NEDENSELLİK BAĞI VE İSPAT YÜKÜ	180
D. ALMAN HUKUKUNDA FARKLI YORUMLAR.....	183
E. EN YÜKSEK ÖZEN KAVRAMI.....	185
1. Genel Olarak	185
2. Alman Hukuku.....	188
3. Alman Hukuku'nda İdeal Taşıyıcı Kavramı	193
4. Çok Dikkatli ve Basiretli Tacir Kavramı	195
5. Türk Hukuku.....	196
6. CMNI İle Karşılaştırmalı Değerlendirme.....	203
7. En Yüksek Özen Borcu Kapsamında Ekonomik Yönden Beklenilmezlik Kavramı	204
F. TAŞIYICININ KAÇINAMAYACAĞI VE SONUÇLARINI ÖNLEYEMEYECEĞİ OLAY KAVRAMI	210
1. Genel Olarak	210
2. Mücbir Sebep mi?.....	212
G. SOMUT OLAYA GÖRE DEĞERLENDİRME.....	226
H. SOMUT OLAY GRUPLARI.....	245
1. Trafik Durumları.....	245
2. Karayolu Durumu.....	254
3. İklimsel Durumlar / Hava Şartları	255
4. Islaklık Zararı (Nässeschäden, Wetness Damage)	257
5. Grev ve İş Uyuşmazlıkları	259
6. Taşıma Aracı Şöförünün Sağlık Durumu.....	261
7. Güzergâh Durumu.....	262
8. Yangın / Kundaklama	263
9. Patlak / Ateş Alan Lastik.....	271
10. Hırsızlık, Silahlı / Silahsız Soygun ve Gasp Durumları	275
11. Gecikme	287
12. Resmi Görevlilerin Etkisi	288
13. Devletlerin Hükümlerlik - Egemenlik Haklarına Dayalı Aldığı Önlemler (Hoheitliche Massnahmen).....	288
14. Yanlış Kimseye - Hatalı Teslim	289
15. Eşyanın Kayıp Sebebinin Açık Olmadığı Haller – Taşıyıcının Taşıma Organizasyonunun Ağır Kusurlu Olduğu Haller.....	293
16. Taşıma Aracının Donanımı ve Niteliğinin Seçimi.....	299
III. TAŞIYICININ ARAÇ ARIZASINA VE ARACI KİRALADIĞI KİŞİLERİN VEYA ÇALIŞANLARIN KUSURUNA DAYANARAK SORUMLULUKTAN KURTULAMAMASI.....	301
A. TTK VE CMR BAKIMINDAN.....	301
B. HGB BAKIMINDAN	310

IV. TTK MADDE 875/2 VE CMR MADDE 17/2 UYARINCA DİĞER GENEL SORUMLULUKTAN KURTULMA SEBEPLERİ	314
A. GİRİŞ	314
B. GÖNDEREN / GÖNDERİLENİN DAVRANIŞI (KUSURU) SORUMLULUKTAN KURTULMA SEBEBİ	319
1. Genel Olarak	319
2. CMR Bakımından “Talep Sahibinin Hukuka Aykırı Davranışı Veya İhmali” İfadesinin Yorumu	320
3. CIM bakımından	321
4. Görüşümüz	322
5. CMR Bakımından Talep Sahibinin Kusuru	324
6. CMR Bakımından “Talep Sahibi” İfadesinin Yorumu	328
a. Giriş	328
b. Alman Hukuku Bakımından	328
c. İngiliz Hukuku Bakımından	335
d. Türk Hukuku Bakımından	336
e. TTK ve HGB Bakımından	339
f. CIM Bakımından	340
g. Taşıma Sözleşmesinin Tam Üçüncü Kişi Yararına Sözleşme Özelliği	340
h. Eşyaya Tasarruf Hakkı Sahibi	343
7. Davranış / Kusur Kavramı	350
a. Genel Olarak	350
b. Gönderenin Eşya Hakkında Tam ve Doğru Bilgi Verme Yükümlülüğü	355
(1) Genel Olarak	355
(2) Taşınması Yasak Eşya (Verbotsgut)	359
(3) Eşyanın Ağırlığının Yanlış Bildirilmesi	367
(4) Eşyanın Özellikleri Hakkında Bilgilendirmenin Eksik Yapılması veya Hiç Yapılmaması	369
(5) Bildirimin Şekli	376
(6) Varılan Sonuçlar	377
(7) EDI Süreci	384
(8) Değerli Eşya Nakliye Sistemi	387
8. TTK ve HGB Bakımından Gönderenin Davranışı Kavramı	389
9. Eşyanın Hiç Ambalajlanmaması veya Yetersiz Ambalajlanması	391
a. Gönderenin Görev ve Sorumluluğu	391
b. Genel Olarak	392
c. Taşıyıcının Kontrolü	394
d. Hangi Nitelikte Eşyalar?	404

e. Tespit ve Çeşitli Haller.....	407
f. İspat Yükü	412
g. Müterafik Etki	415
h. İlliyet Bağının Ortadan Kalkması	418
ı. Diğer Gönderilerin Yetersiz Ambalajlanması Dolayısı İle Taşıyıcının Sorumluluğu.....	419
10. Alman Hukuku Bakımından Sosyal Bakımından Yetersiz / Kabul Edilebilir Olmayan Davranışlar Kavramı	422
11. Somut Olaylar Bakımında Gönderenin Davranışı Kavramı ve Değerlendirilmesi.....	426
12. Taşıyıcının Büyük Organizasyonel Eksiklikleri - Kusurları (groben Organisationsmängeln / Organisationsverschuldens)	435
13. Gönderenin Davranışı / Kusuru Hakkında Somut Olaylar	442
14. TTK m. 878/1.b, CMR m. 17/4,b, TTK m. 878/1.c, CMR m. 17/4.c, TTK m. 878/1.b, CMR m. 17/4.e normları ile TTK m. 875/2, CMR m. 17/2 Normlarının Somut Olayda Çakışması ve Düşünceler	447
15. Gönderen - Gönderilen Davranışı / Kusuru Hakkında Özellik Arzeden Bazı Hususlar	453
16. Gönderilenin Eşyayı Teslim Almayı Reddetmesi ve Sonuçları.....	460
17. Gönderen – Gönderilenin Davranışı ve Bu Konuda Riziko Alanı İlkesinin Uygulanabilirliği	464
C. GÖNDEREN VE GÖNDERİLEN TARAFINDAN VERİLEN TALİMAT SORUMLULUKTAN KURTULMA SEBEBİ.....	467
1. Giriş	467
2. Talep Sahibi Kavramı.....	468
3. Sorumluluk ve İlliyet Bağlı.....	472
4. Talimatların Nitelendirilmesi ve Talimatlara Uyma.....	475
5. Somut Örnekler.....	480
6. Talimatın Verilmesinde Taşıyıcının Kusurunun Rolü	481
7. Talimata Dayanarak Taşıyıcının Sorumluluktan Kurtulması	482
8. Talimatın Bağlayıcı Niteliği	490
9. Teslim Engeli Nedeniyle Alınan Talimatlar	498
10. Talimatların Şekle Tabi Olup Olmadığı Meselesi.....	500
11. Taşıyıcının Verilmesine Kusuruyla Sebep Olduğu Talimatlara Dayanıp Dayanamayacağı Meselesi	503
12. Özel Talimatlar	505
D. EŞYANIN ÖZEL AYIBI SORUMLULUKTAN KURTULMA SEBEBİ	506
1. Kavram	506
2. Eşyanın Özel Ayıbı Kavramı ile Eşyanın Doğal Niteliği Kavramının Karşılaştırılması	513

3. Ambalaj / Konteyner Hakkında Düşünceler	523
4. Önceden Yeterince Soğutulmadan Gönderen Tarafından Taşıyıcıya Teslim Edilen Bazı Eşyalar Hakkında Tartışma	525
5. Önceden Yeterince Soğutulmadan Gönderen Tarafından Taşıyıcıya Teslim Edilen Bazı Eşyalar Bakımından İspat Meselesi	531
6. Taşıyıcının Bilgisinin Etkisi	535
7. Taşıma Senedinin İspat ve Karine Fonksiyonu ve Bu Hususların Eşyanın Özel Ayıbı Sorumluluktan Kurtulma Sebebine Etkisi	541
8. Soğutmalı Taşımalarda Taşıyıcının Göstermesi Gereken Özenin Derecesi	551
9. Yetersiz Ambalajlama Nedeniyle Zarar Halinde Eşyanın Özel Ayıbı Sebebine Dayanılabilir mi?	551
10. Eşyanın Doğal Niteliği	553
SONUÇ	561
KAYNAKÇA	607